

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/185/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7611207797
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Bodnárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7611207797.4

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 3, IČO : 35 724 803, zást. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 3, IČO: 36 613 843, proti žalovanej: N. C., Y.. XX.X.XXXX, E. R., C. XXX/XXX, o 176,59 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 9C/181/2011-73 z 31.1.2012 takto

rozhodol:

Z a m i e t a návrh vedľajšieho účastníka na prerušenie konania.

P o t v r d z u j e uznesenie v napadnutej časti vo výroku o trovách konania vo vzťahu žalobcu a vedľajšieho účastníka v spojení s opravným uznesením č.k. 9C/181/2011 z 22.11.2012 a opravným uznesením č.k. 9C/181/2011-125 z 18.2.2013.

Z a v ä z u j e žalobcu zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na účet jeho advokáta trovy odvolacieho konania v sume 20,11 € do 3 dní po právoplatnosti uznesenia.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa uznesením konanie zastavil. Žalobcovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na účet jeho právneho zástupcu trovy konania vo výške 30,80 € do 3 dní po právoplatnosti uznesenia. Rozhodol o vrátení časti súdneho poplatku žalobcovi prostredníctvom daňového úradu do 15 dní od doručenia právoplatného uznesenia.

O zastavení konania rozhodol s poukazom na ust. § 96 ods. 1,2 O.s.p. z dôvodu, že k späťvzatiu návrhu na začatie konania došlo pred začatím pojednávania. Preto súhlas žalovaného so späťvzatím návrhu nebol potrebný. Keďže žalobca písomným podaním, doručeným súdu prvého stupňa 23.12.2011 zobral svoj návrh v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť, tomuto návrhu vyhovel.

O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p..

Vychádzal zo záveru, že k späťvzatiu návrhu zo strany žalobcu nedošlo pre správanie sa žalovanej. Preto platí, že zastavenie konania zavinil žalobca. Preto zaviazal žalobcu nahradiť trovy vedľajšiemu účastníkovi pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia za 1 úkon právnej pomoci, a to prevzatie a príprava zastúpenia vo výške 18,26 € (§ 14 ods. 1 písm. a/), paušálnu náhradu 7,41 € a DPH 20 % zo sumy , t.j. 5,13 €, spolu 30,80 €.

O vrátení časti súdneho poplatku rozhodol podľa § 11 ods. 3,4 zák. č. 71/1992 Z.z..

Uznesenie vo výroku, ktorým vedľajšiemu účastníkovi bola priznaná náhrada trov konania, napadol včas podaným odvolaním navrhovateľ. Navrhol zmeniť uznesenie v napadnutej časti tak, aby vedľajšiemu účastníkovi náhrada trov konania nebola priznaná a uplatnil si právo na náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia v prvostupňovom a odvolacom konaní. Rozhodnutie súdu prvého stupňa nepovažoval za správne z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci majúci za to, že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie, alebo bránenie práva. Poukazujúc na skutočnosť, že cieľom Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS je kolektívna ochrana spotrebiteľov, podávanie žalôb podľa zákona o ochrane spotrebiteľa, zastupovanie spotrebiteľov v občiansko-súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka, pričom zákon pripúšťa vstup vedľajšieho účastníka do konania, bol toho názoru, že sa nemôže brániť proti vstupu Združenia do konania za účelom ochrany spotrebiteľa, avšak nevidí význam v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka, keďže samotnou úlohou Združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. Spochybnil nutnosť a účelnosť vynaložených trov právneho zastúpenia vedľajším účastníkom. Podľa jeho názoru v danom prípade nemožno prijať záver, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t.j. že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu. Bol toho názoru, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania a na túto skutočnosť by mal súd prihliadať a reflektovať použitím ustanovenia § 150 O.s.p. Zároveň poukázal na to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania je nepreskúmateľné, nakoľko z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé, akým spôsobom sa právny zástupca oboznámil so spisovým materiálom, nakoľko 19.12.2011 mu bolo doručené oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania s prílohou, v ktorej vedľajší účastník o.i. žiadal doručiť návrh na začatie konania s prílohami. Bol toho názoru, že k požiadaniu doručenia návrhu na začatie konania spolu s prílohami, došlo za účelom oboznámenia sa so spisovým materiálom, keďže však 20. 12. 2011 zaslal súdu späťvzatie návrhu, žiadosť o zaslanie návrhu na začatie konania nevybavil. V zmysle uvedeného bol toho názoru, že nedošlo k naplneniu podstaty právneho úkonu - príprava a prevzatie právneho zastúpenia, keďže právny zástupca vedľajšieho účastníka nemal k dispozícii návrh na začatie konania.

Vedľajší účastník v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol uznesenie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti potvrdiť. Poukázal na to, že v dôsledku kvalifikovanej obrany vedľajšieho účastníka v obdobných súdnych sporoch so žalobcom, si žalobca uvedomil nedôvodnosť uplatňovaného nároku a vzal žalobu späť. Z uvedeného dôvodu súd konanie zastavil. Zdôraznil, že občianske združenia na ochranu spotrebiteľov si v prevažnej miere zakladajú samotní občania poškodení nekalými praktikami a neprijateľnými zmluvnými podmienkami v štandardných formulárových zmluvách dodávateľov a často pri nedostatku organizačného a finančného zabezpečenia chránia práva prevažne nemajetných spotrebiteľov, ktorí nemajú dostatok prostriedkov na advokáta, a tým na rovnocenný priebeh súdnych konaní. Ďalej poukázal na to, že prečo žalobca, ktorý ako silná spoločnosť, vymáha nespočetné množstvo pohľadávok, a teda sama môže disponovať svojim právnym oddelením, sa dáva zastupovať silnou advokátskou kanceláriou. Poukázal na to, že účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno odvodiť z čl. 47 ods. 2 Ústavy. Podľa jeho názoru trovy právneho zastúpenia je potrebné považovať v každom prípade za účelne vynaložené trovy, pretože každý má právo na to, aby hoci aj v jednoduchej skutkovo a právne menej zložitej veci bol zastúpený advokátom. Keďže vedľajší účastník, ako občianske združenie založené prevažne z laikov v oblasti práva, má právo vystupovať proti dodávateľom na základe princípu „rovnosti zbraní“, preto je právne zastúpený advokátmi, ktorí sú ochotní takéto právne zastupovanie realizovať. V predmetnej veci podľa záveru vedľajšieho účastníka súd prvého stupňa pri rozhodovaní o trovách konania správne aplikoval príslušné právne normy, o odôvodnenosti priznania trov vedľajšieho účastníka svedčí aj novelizované znenie § 137 O.s.p. Napokon poukázal na to, že môže preukázať, že vo viacerých súdnych sporoch pôsobil už jeho vstup do konania pre navrhovateľa odradzujúco v tom zmysle, že uvedomujúc si neopodstatnenosť uplatňovaného nároku, vzal svoj návrh na začatie konania späť a konanie žiadal zastaviť. Aj predmetná právna vec je toho dôkazom. Poukázal na to, že úkon právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady, ktorého náhradu si v prvostupňovom konaní uplatňuje, je mimoriadne dôležitým úkonom, kedy sa advokátom zhodnocuje opodstatnenosť, účelnosť, stratégia a taktika právneho zastúpenia a následne sa táto analýza konzultuje na prvej porade s klientom. Tento úkon v sebe zahŕňa aj administratívnu činnosť sekretariátu, kancelárie, spočívajúcu v pridelení spisovej značky, založení súdneho spisu, vyhotovení písomného podania o vstupe do konania a jeho zaslaniu súdu.

Písomným podaním doručeným odvolaciemu súdu 3.8.2012 vedľajší účastník doplnil svoje vyjadrenie k odvolaniu, v ktorom namietal, že aplikácia § 150 ods. 1 O.s.p. na danú vec nie je náležitá. V tomto smere poukazoval na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6 M Cdo 5/2011. V ďalšej časti vyjadrenia citoval čl. 7 ods. 1 Smernice rady 93/2013-EHS. Opakoval svoje tvrdenia uvádzané aj v predchádzajúcom vyjadrení k odvolaniu o tom, že jeho vstup do konania spôsobí pre žalobcu odradzujúco. Poukazoval na to, že Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach nevyklučuje, aby aj účastník odborne spôsobilý hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. Poukazoval na to, že má možnosť využívať aj určenú podporu Ministerstva, avšak finančná čiastka, ktorá bola schválená a poukázaná nepostačuje ani na poštovné výdavky. Rozoberal okolnosti, pre ktoré považuje úkon právnej služby prevzatie a príprava zastúpenia, vrátane prvej porady za mimoriadne dôležitý úkon, čo všetko v sebe zahŕňa predmetný úkon, že tento úkon právnej služby nie je naplnený podpisom plnomocenstva, ale zahŕňa celý proces od prevzatia zastúpenia cez prípravu, ktorá vedie k tomu, že vo veci je podané kvalifikované stanovisko. Uvádzal, že súd pri rozhodovaní o jeho trovách postupoval v súlade s legislatívou únie, judikatúrou súdneho dvora EÚ v súlade s ustálenou súdnou praxou a právnou teóriou. Citoval čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ, čl. 38 Charty základných práv EÚ, čl. 47 Charty základných práv EÚ. Citoval časť rozsudku súdneho dvora EÚ C-279/09. Citoval spisové značky uznesení Krajského súdu Prešov, Krajského súdu Košice, Krajského súdu Banská Bystrica, v ktorých o jeho nárokoch na trovy konania bolo právoplatne rozhodnuté. Zároveň podal návrh na prejudiciálne konanie a žiadal podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. prerušiť predmetné konanie a požiadať súdny dvor EÚ o rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach :

1. Či pod právom na súdnu ochranu podľa čl. 47 v spojení s čl. 38 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie a pod právom na zabezpečenie hospodárskych záujmov spotrebiteľov a pod podporou Združení na ochranu záujmov spotrebiteľov podľa čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa rozumie aj právo na náhradu trov súdneho konania.

2. Či je porušené základné právo spotrebiteľa a Združení na ochranu záujmov spotrebiteľov podľa čl. 47 v spojení s čl. 38 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie a čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ak súd neprizná právo na náhradu trov konania spotrebiteľovi alebo Združeniu na ochranu záujmov spotrebiteľov napriek ich úspechu v súdnom konaní a nevyporiada sa s odlišnými súdnymi rozhodnutiami v obchodných veciach, ktoré boli súdu predložené, a ktoré sú zjavne odlišne právne odôvodnené.

3. Či právna úprava podľa § 142 a § 151 slovenského občianskeho súdneho poriadku odporuje právu Európskej únie, ak neumožňuje Združeniu na ochranu záujmov spotrebiteľov priznať plnú náhradu trov konania, napriek dosiahnutému úspechu v konaní, keď na druhej strane dodávateľovi náhradu trov konania priznať umožňuje.

Uvedené otázky považoval za otázky zásadného právneho významu, pretože ide o otázky hľadajúce existencie združení. Poukázal na to, že zákonným sudcom vo veci začatej pred vnútroštátnym súdom nie je len sudca určený rozvrhom práce podľa osobitných predpisov, ale aj komunitárny sudca, lebo jeho povinnosť rozhodnúť o otázkach interpretácie komunitárneho práva je súčasne aj jeho oprávnením, ktoré nemožno zásadne obísť a ak, tak, len komunitárnym právom určenými spôsobmi, ktoré vyplývajú z judikatúry súdneho dvora EÚ.

Odvolací súd skôr než pristúpil k prejednaniu odvolania posudzoval, či v danom prípade návrh na prerušenie konania podaný vedľajším účastníkom je dôvodný.

Základným predpokladom prípustnosti prejudiciálnej otázky podľa čl. 267 ZFEU je to, že konanie stále prebieha. V posudzovanej veci bolo však podané odvolanie žalobcom v konaní, ktoré ako to vyplýva z prvej časti odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu, bolo podané v právoplatne skončenej veci a predmetom odvolacieho konania bola len otázka, či súd prvého stupňa správne rozhodol o trovách konania. Z toho je zjavné, že prejudiciálna otázka podľa citovaného článku ZFEU nemôže byť bez akýchkoľvek pochybí prípustná. Výsledok takého konania pred Súdnym dvorom EÚ, by už nebolo možné použiť v prebiehajúcom konaní pred vnútroštátnym súdom, lebo takého konania v prítomnom spore niet.

Odvolací súd k zneniu navrhovanej prejudiciálnej otázky ešte pripomína, že ustanovenie procesných podmienok, ktoré sa uplatnia pri prejednávani a rozhodovaní aj v rozkazných sporoch, je vecou vnútroštátneho právneho poriadku každého členského štátu podľa zásady procesnej autonómie členských štátov pod podmienkou, že takéto pravidlá nie sú menej priaznivé ako pravidlá upravujúce obdobné situácie vnútroštátnej povahy (zásada ekvivalencie), a že nevedú k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv priznaných právnym poriadkom Únie (zásada efektivity), (napr. rozsudok zo 7.1.2004, Wells, C-201/02, Zb. s. I-723, bod 65).

Ustanovenie procesného pravidla, podľa ktorého vedľajší účastník má rovnaké práva a povinnosti ako vedľajší účastník konania, na ktorého strane sa chce konania zúčastniť (§ 93 ods. 4 O.s.p.), plne rešpektuje takto vymedzený obsah procesnej autonómie členského štátu. Právo Európskej únie a ani judikatúra Súdneho dvora EÚ nepožaduje v žiadnom prípade, aby princípy ekvivalencie a efektivity boli vykladané a aplikované tak, aby vedľajší účastník mal viac procesných práv ako účastník konania, a to ani v konaniach, v ktorých sa chráni spotrebiteľ.

Z týchto dôvodov odvolací súd zamietol návrh na prerušenie konania.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1,3 O.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p., ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy.

Podľa § 150 ods. 1 O.s.p. ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Podľa § 9 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, základná sadzba tarifnej odmeny sa stanoví podľa tarifnej hodnoty veci alebo druhu veci, alebo práva a podľa počtu úkonov právnej služby, ktoré advokát vo veci vykonal, ak táto vyhláška neustanovuje inak.

Podľa § 10 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, ak nie je ustanovené inak považuje sa za tarifnú hodnotu výška peňažného plnenia alebo cena veci alebo práva, ktorých sa právna služba týka, určená pri začatí poskytovania právnej služby; za cenu práva sa považujú aj hodnota pohľadávky a hodnota záväzku.

Podľa § 11 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je 1/13 výpočtového základu, ak klientom je spotrebiteľ a ide o zastupovanie v spore zo spotrebiteľskej zmluvy.

Ustanovenie § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. ukladá povinnosť nahradiť trovy konania tomu, kto zavinil, že sa konanie muselo zastaviť. Zavinenie možno posudzovať len z procesného hľadiska, nie podľa hmotného práva, pretože potom by išlo o posudzovanie dôvodnosti nároku vo veci samej, takže by po zastavení konania súd ďalej skúmal dôvodnosť nároku vo veci samej. Preto pokiaľ navrhovateľ vzal návrh späť, z procesného hľadiska zásadne platí, že zavinil zastavenie konania a preto je povinný nahradiť trovy konania odporcovi (pokiaľ neprichádza do úvahy postup podľa § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p.).

Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. vedľajší účastník má rovnaké procesné práva ako účastník konania, na strane ktorého vystupuje. Preto to, čo sa vzťahuje na účastníka konania, platí, najmä z hľadiska náhrady trov konania aj pre vedľajšieho účastníka.

Základnou otázkou na rozhodnutie o náhrade trov podľa zásady úspechu vyjadrenej predovšetkým v § 142 ods. 1 O.s.p. vo vzťahu ku trovám právneho zastúpenia advokátom, z ktorej je potrebné vychádzať aj pri rozhodovaní podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p., t.j. v tejto veci, je to, či takéto trovy so zreteľom na skutkovú a právnu zložitosť predmetu súdnej ochrany sú alebo nie sú účelne vynaložené, ak sa súčasne vezme do úvahy aj to, že právne zastúpené advokátom je združenie podľa zákona č. 250/2007 Z. z.

Predpoklad na priznanie náhrady trov konania v posudzovanej veci spočívajúci v podmienke, že trovy musia byť účelne vynaložené, treba interpretovať v súlade s článkom 47 ods. 2 Ústavy a § 3 ods. 4 zák. č. 250/2007 Z. z., z ktorých vyplýva, že každý má právo súdnu a inú ochranu a každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi za podmienok ustanovených zákonom. Do obsahu tohto základného práva na právnu pomoc nesporne patrí aj zastúpenie účastníka konania advokátom. Zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť združenia, aby vo veciach, v ktorých je účastníkom alebo vedľajším účastníkom v konaní pred súdmi konalo bez reálneho uplatnenia základného práva na právnu pomoc, ktoré patrí každému, vrátane právneho zastúpenia advokátom. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, odvolací súd dospel k záveru, že súčasťou ochrany spotrebiteľa v konaní pred súdom je taký výklad § 142 ods. 1 O.s.p., resp. § 146 ods. 2 O.s.p., ktorý akceptuje, že združenie spotrebiteľov, ak uplatní základné právo na súdnu ochranu zásadne má právo na náhradu trov konania, ktoré súvisia s právnou pomocou poskytovanou advokátom. Takáto náhrada by mohla byť nepriznaná len v prípade, ak by niektoré úkony právnej pomoci spočívajúcej v zastúpení advokátom boli zbytočné, resp. neúčelné.

Za neúčelný úkon v žiadnom prípade nemožno považovať prípravu a prevzatie zastúpenia, pretože taký úkon Občiansky súdny poriadok upravuje a pripúšťa bez obmedzenia. Tento úkon fakticky pozostáva z dvoch úkonov, a to prevzatie zastúpenia a príprava zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom, pričom pojem príprava zastúpenia v sebe zahŕňa aj oboznámenie sa s predmetom konania. V danom prípade došlo k prevzatiu zastúpenia na základe plnej moci udelennej advokátovi Združením na ochranu občana spotrebiteľa HOOS z 1.10.2011 JUDr. Ambrózovi Motykovi, ktoré je súčasťou oznámenia o vstupe vedľajšieho účastníka do konania. Je potrebné zdôrazniť, že úkon príprava a prevzatie zastúpenia vrátane prvej porady s klientom je jeden úkon právnej pomoci, nemožno tento úkon za neúčelný považovať iba z dôvodu, že v čase prevzatia zastúpenia vedľajší účastník nemal k dispozícii žalobný návrh. Navyše jediným obmedzením pri vstupe do konania vedľajšieho účastníka je to, že konanie zatiaľ právoplatne neskončilo. Ide o vstup do neprávoplatne skončeného konania, v ktorom sa nedá vopred vylúčiť, že vedľajší účastník so zreteľom na povahu súdnej ochrany a jej špecifický predmet, ktorým je ochrana spotrebiteľa vo všeobecnosti, môže účinným spôsobom plniť svoju funkciu vedľajšieho účastníka.

Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutom výroku podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. V danom prípade vedľajší účastník bol v odvolacom konaní úspešný, preto mu bola priznaná náhrada trov odvolacieho konania pozostávajúca z trov právneho zastúpenia z jeden úkon právnej pomoci - podanie vyjadrenia v sume 9,13 € (§ 14 ods. 3 písm. b/ vyhl. č. 655/2004 Z.z.), paušálnej náhrady 7,63 € (§ 16 ods. 3 cit. vyhl.), DPH vo výške 20%, t.j. 3,35 € (§ 18 ods. 3 cit. vyhl.), čo je spolu 20,11 €.

V súlade s § 149 ods. 1 O.s.p. odvolací súd uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť trovy prvostupňového aj odvolacieho konania advokátovi vedľajšieho účastníka JUDr. Ambrózovi Motykovi na účet v SLSP Stropkov č.ú. : 0104681744/0900, VS: 2121117 do troch dní od právoplatnosti uznesenia.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach jednohlasne (§ 3 ods. 9 zák.č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.